

Korte risicobeoordeling

***Spodoptera eridania* (Cramer) (EU-Q)**

Naam waaronder gereguleerd: *Spodoptera eridania* (Cramer)

Categorie: insecten en mijten (Lepidoptera)

Datum: maart 2020

1. Verspreiding, waardplanten en belangrijkste pathways

Verspreiding

Europese Unie: geen meldingen (EPPO Global Database, 19.03.2020)

Buiten de Europese Unie: Afrika (Benin, Kameroen, Gabon, Nigeria), Zuid- en Noord-Amerika (19.03.2020)

Waardplanten

Het organisme is polyfaag. Het organisme is een subtropische soort en kan zich waarschijnlijk niet buiten vestigen in Nederland. Voor Nederland vormt het vooral een gevaar voor teelten in kassen.

Belangrijkste pathways

1. Planten bestemd voor opplant van waardplanten met uitzondering van zaden

Behalve met import van planten bestemd voor opplant kan het organisme ook binnenkomen met import van eindproducten (snijbloemen, groenten en fruit). In 2019 heeft Nederland het organisme acht keer onderschept op groenten en fruit. De pathway 'eindproduct' wordt echter als minder belangrijk beschouwd, vanwege de zeer kleine kans op 'transfer' in Nederland (score 1 voor P2) en wordt daarom in deze korte risicobeoordeling niet in detail beoordeeld.

2. Samenvatting risicoscores

Parameter(combinaties)	Score	Schaal
Kans op een besmetting (P1-P2)	3	1 - 5
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) (P1-P3)	3	1 - 5
Kans dat het organisme officiële uitroeimaatregelen overleeft (P4)	1	1 - 4
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) ondanks officiële uitroeimaatregelen (P1-P3, P4)	2	1 - 6
Directe impact voor de teelt op perceelsniveau	2	1 - 5
Directe impact voor de teelt nationaal	3	1 - 9
Potentiële impact voor de export nationaal	4	1 - 9
Directe impact voor de groene ruimte	1	1 - 5

3. Risicoscores

Per onderdeel vindt u de risicoscore en de schaal [minimaal - maximaal mogelijke score]

P1 (associatie met pathway): [1-5]

Biologie

Het organisme zet eitjes af op de bladeren. Larven eten van bovengrondse plantendelen, maar kunnen bij schaarste ook van knollen eten die dicht bij het grondoppervlak zitten. Het organisme verpopt in de grond (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2020).

Vondsten en intercepties

In de periode 2010 tot 19 maart 2020 heeft Nederland het organisme een keer onderschept, in 2015, op planten bestemd voor opplant van *Dracaena marginata* (Europhyt, 19.03.2020).

Wet- en regelgeving

Er gelden bijzondere voorschriften voor planten van *Chrysanthemum* L., *Dianthus* L. en *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait., met uitzondering van zaden uit derde landen (Uitvoeringsverordening (EU) 2019/2072, Bijlage VII, punt 25).

Er gelden bijzondere voorschriften voor aanhangend groeimedium (Uitvoeringsverordening (EU) 2019/2072, Bijlage VII, punt 1), maar deze kunnen besmetting door larven die tijdens de teelt in de grond kruipen om te verpoppen niet voorkomen.

Score

Score 3: er is een onderschepping geweest in de afgelopen 10 jaar en voor veel waardplanten gelden geen bijzondere voorschriften.

P2 (transfer): 5 [1-5]

De pathway is planten bestemd voor opplant.

P3 (kans op vestiging na transfer): 3 [1-5]

Het organisme kan zich in Nederland waarschijnlijk niet buiten vestigen, maar mogelijk wel in kassen. De organismen zijn echter niet bekend als kasplagen in gebieden met een gematigd klimaat en kascondities zijn mogelijk niet heel geschikt voor vestiging (score 3).

P4 (kans overleven uitroeiactie): 1 [1-4]

De besmetting met *S. litura* op een potplantenbedrijf in 2008 is succesvol geëlimineerd. Dit geldt ook voor diverse besmettingen met *S. littoralis* en *Helicoverpa armigera*, soorten die in Nederland zich ook niet buiten kunnen vestigen en ook niet bekend zijn als kasplagen in gematigde streken (score 1).

Effect op perceelsniveau: 2 [1-5]

Het organisme kan waarschijnlijk eenvoudig worden bestreden en zelfs geëlimineerd van het bedrijf. De organismen zijn niet bekend als plaagorganisme in kasteelten in gematigde streken (score 2).

Mate van verspreiding: 1 [1-4]

Doordat het organisme ook in kassen kan worden geëlimineerd is de inschatting dat slechts een beperkt areaal per jaar besmet zal raken.

Productiewaarde-teelt: 6 [1-6]

De productiewaarde van waardplantgewassen onder glas is meer dan 250 miljoen euro (score 6).

Impact op groene ruimte: 1 [1-5]

Weinig relevant, het organisme kan zich waarschijnlijk niet buiten vestigen.

Export-maatregelenniveau: 3 [1-4]

Omdat de organismes vermoedelijk vrij eenvoudig kunnen worden bestreden, kunnen waarschijnlijk garanties worden afgegeven op productieplaats- of partijniveau (score 3).

Productiewaarde-export: 6 [1-6]

Zie Productiewaarde-teelt

4. Referenties

EFSA_Panel_on_Plant_Health, Bragard C, Dehnen-Schmutz K, Di Serio F, Gonthier P, Jacques M-A, Jaques Miret JA, Justesen AF, Magnusson CS, Milonas P, Navas-Cortes JA, Parnell S, Potting R, Reignault PL, Thulke H-H, Van der Werf W, Vicent Civera A, Yuen J, Zappalà L, Czwieniczek E & MacLeod A, 2020. Pest categorisation of Spodoptera eridania. EFSA Journal, 18, e05932. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.5932>

5. Afkadering

Dit is een korte risicobeoordeling om een indicatie te krijgen van het risico van het organisme voor Nederland. Er is geen uitvoerig literatuuronderzoek gedaan. Nieuwe informatie over bijvoorbeeld de biologie of het verspreidingsgebied van het organisme kan aanleiding zijn om de risicobeoordeling aan te passen. Daarnaast kunnen door aanpassing van wet- en regelgeving, handelsstromen e.d. risico's wijzigen in de tijd.

De 'potentiële impact voor de export' wordt voor een belangrijk deel bepaald door de biologie van het organisme (met name door de natuurlijke verspreidingscapaciteit van het organisme). De daadwerkelijke impact voor de export zal uiteindelijk afhangen van de eisen die importerende landen zullen stellen bij eventuele vestiging van het organisme in Nederland en de exportwaarde naar die landen. De daadwerkelijke impact kan dus (in sterke mate) afwijken van de potentiële impact.

In de lijst van referenties staan alle gerefereerde bronnen met uitzondering van de standaardbronnen: EPPO-datasheet, EPPO Global Database, EPPO Reporting Service en de rapporten Fytosignalering van de NVWA. Deze bronnen zijn te vinden op de websites van EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organisation) en de NVWA. Een beschrijving van de risicobeoordelingsmethode (o.a. 'rating guidance') kunt u ook vinden op de website van de NVWA.